C/2024/6344

7.11.2024

P9_TA(2024)0080

Continuarea represiunii împotriva forțelor democratice din Venezuela: atacurile la adresa candidatei la președinție Maria Corina Machado

Rezoluția Parlamentului European din 8 februarie 2024 referitoare la continuarea represiunilor împotriva forțelor democratice din Venezuela: atacuri la adresa candidatei la președinție María Corina Machado (2024/2549(RSP))

(C/2024/6344)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Venezuela,

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului și alte tratate și instrumente ale ONU în domeniul drepturilor omului,

— având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice,

— având în vedere declarația Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 29 ianuarie 2024,

— având în vedere declarația din 28 ianuarie 2024 a Secretariatului General al Organizației Statelor Americane privind evenimentele recente din Venezuela,

— având în vedere Acordul parțial privind promovarea drepturilor politice și a garanțiilor electorale pentru toți, semnat de guvernul Maduro și de alianța opoziției din Venezuela, Platforma unitară, în octombrie 2023 (Acordul din Barbados),

— având în vedere primul raport al Misiunii internaționale independente a ONU de stabilire a faptelor cu privire la Republica Bolivariană a Venezuelei, publicat la 16 septembrie 2020,

— având în vedere Constituția Venezuelei,

— având în vedere raportul final al misiunii UE de observare a alegerilor (MOA) din Venezuela din 22 februarie 2022 intitulat „Alegerile regionale și municipale din 21 noiembrie 2021” și declarația președintelui Delegației de observare a alegerilor a Parlamentului European, Jordi Cañas, din 23 noiembrie 2021 privind alegerile regionale și locale din Venezuela din 2021,

— având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât alegerile din 2024 din Venezuela ar putea reprezenta un punct de cotitură, marcând revenirea de la o autocrație coruptă la democrație, dacă sunt respectate toate punctele din Acordul din Barbados; întrucât drepturile civile și politice sunt în continuare încălcate în Venezuela, având drept consecință ani grei de instabilitate și violență; întrucât aproape opt milioane de persoane au fost obligate să plece din țară;

B. întrucât se restricționează sistematic informarea publicului, libertatea de opinie și de exprimare și dreptul la întrunire pașnică, în special pentru disidenții regimului, sindicaliști, apărătorii drepturilor omului și cei mai vulnerabili membri ai societății;

C. întrucât la 17 octombrie 2023 în Venezuela guvernul Maduro și alianța partidelor de opoziție Platforma Unitară au semnat două acorduri, cunoscute sub numele de acordurile din Barbados, care vizează aspecte ca promovarea drepturilor politice și a garanțiilor electorale pentru toți și eliberarea deținuților politici; întrucât acest acord tratează subiecte importante, ca autorizarea participării observatorilor internaționali la procesul electoral; întrucât acordul a fost semnat în ideea de a fi un prim pas în procesul de garantare a unor alegeri libere și corecte în Venezuela;

D. întrucât, la 22 octombrie 2023, candidată la președinție din partea forțelor democratice care se opun regimului a fost selectată María Corina Machado, care a obținut peste 92,35 % din voturi la alegerile primare;

E. întrucât timp de mai multe luni, María Corina Machado, membri ai echipei sale de campanie, inclusiv Juan Freites, Luis Camacaro și Guillermo López, care au fost deținuți ilegal și de atunci sunt dați dispăruți, organizații ale societății civile, organizații neguvernamentale și alți actori politici din opoziția democratică împotriva regimului au fost ținta unor tentative arbitrare și motivate politic de a-i decădea din dreptul de a exercita o funcție publică; întrucât printre persoanele vizate se numără Henrique Capriles, care a candidat de două ori la funcția de președinte în trecut și a cărui invalidare a fost confirmată și în aceeași declarație din 26 ianuarie 2024;

F. întrucât în procesul său de repunere în drepturi María Corina Machado nu dispune de elemente de bază, deoarece nu a primit un exemplar al acuzațiilor ce i se aduc, și nici nu i s-a oferit posibilitatea de a răspunde acuzațiilor; întrucât Curtea Supremă de Justiție a regimului (TSJ) a publicat pe pagina sa de internet un rezumat al deciziei sale, care nu are niciun temei juridic; întrucât Constituția Venezuelei prevede că drepturile politice ale persoanelor nu pot fi restricționate prin decizii administrative și nici nu li se poate interzice persoanelor prin astfel de decizii să exercite o funcție publică; întrucât TSJ a regimului nu a putut deci să adopte o hotărâre constituțional valabilă în această chestiune;

G. întrucât, la 6 decembrie 2023, Roberto Abdul, membru al comisiei de organizare a alegerilor primare ale opoziției, a fost arestat sub acuzația de trădare; întrucât, în același timp, au fost emise mandate de arestare pentru Henry Alviarez, Claudia Macero și Pedro Urruchurtu, membri ai partidului Vente Venezuela, pentru presupuse infracțiuni, inclusiv trădare, conspirație și spălare de bani;

H. întrucât aceste decizii arbitrare sunt incompatibile cu angajamentul reprezentanților lui Nicolás Maduro de a organiza alegeri prezidențiale competitive în Venezuela în 2024 și contravin recomandărilor făcute de MOA a UE; întrucât decizia arbitrară a autorităților administrative de a-i decădea din drepturi pe candidații la alegeri din partea opoziției limitează grav dreptul venezuelenilor de a-și alege reprezentanții;

I. întrucât, în rezoluția sa din 13 iulie 2023 referitoare la invalidările politice din Venezuela ([1]), Parlamentul a condamnat deja în termeni duri decăderea din drepturi din motive politice a candidaților impusă de regimul venezuelean; întrucât în această rezoluție a fost condamnată explicit suspendarea arbitrară și neconstituțională pe 15 ani a Maríei Corina Machado și a altor personalități politice importante și s-a exprimat regretul că au fost ignorate cu desăvârșire recomandările ultimei misiuni MOA a UE;

J. întrucât regimul Maduro i-a interzis observatorului-șef al misiunii UE de observare a alegerilor să intre în Venezuela pentru a prezenta raportul final privind alegerile regionale și municipale din 2021, deoarece MOA a UE fusese expulzată din țară;

K. întrucât pe 22 ianuarie, prin intermediul procurorului general, regimul a emis 14 mandate de arestare împotriva mai multor persoane, printre care apărătoarea drepturilor omului Tamara Sujú, jurnalista Sebastiana Barráez, fostul primar al capitalei Caracas Antonio Ledezma, liderul politic Leopoldo López, fostul președinte interimar al Venezuelei Juan Guaidó și fostul primar David Smolansky, sub acuzații inventate de trădare, magnicid, și pentru simplul fapt că și-au exercitat libertatea de a-și exprima opoziția față de regim,

L. întrucât parlamentul venezuelean, controlat de regimul Maduro, pregătește o nouă lege privind finanțarea și activitatea ONG-urilor, pentru a limita capacitatea societății civile de a se organiza și de a-și apăra drepturile;

M. întrucât, la 31 ianuarie, Maduro a susținut un apel din partea Adunării Naționale, care este controlată de regim, de a elabora o propunere, începând cu 5 februarie și în dialog cu diferite sectoare, de calendar electoral pentru alegerile prezidențiale, planificate în a doua jumătate a anului 2024, dar fără o dată precisă;

N. întrucât foaia de parcurs cuprinsă în Acordul din Barbados rămâne o ocazie de a găsi o soluție la crizele politice, economice și umanitare care se țin lanț în Venezuela și de a derula alegeri competitive, libere și incluzive în Venezuela; întrucât persecutarea candidaților opoziției practicată de regimul venezuelean încalcă grav drepturile politice și garanțiile electorale prevăzute în Acordul din Barbados;

O. întrucât regimul a făcut, de asemenea, modificări în componența Consiliului Electoral Național (CNE) pentru a împiedica procesul electoral și pentru a înăbuși în față orice perspectivă de întoarcere la democrație; întrucât în iunie 2023 și-au dat demisia trei rectori principali ai Consiliului Electoral Național, ceea ce i-a obligat și pe ceilalți doi rectori să demisioneze; întrucât Adunarea Națională, controlată de regim, a numit o comisie specială, alcătuită din reprezentanți ai regimului, inclusiv soția lui Nicolás Maduro, care să îi aleagă pe noii rectori dintre oamenii apropiați regimului,

([1]) Texte adoptate, P9_TA(2023)0288.

1. condamnă în termeni duri încercările de a-i suspenda candidatei la funcția de președinte a forțelor democratice care se opun regimului, María Corina Machado, dar și altor persoane, precum Henrique Capriles, dreptul de a exercita o funcție publică; reamintește că procesul de repunere în drepturi a Maríei Corina Machado nu dispune de elementele de bază, deoarece ea nu a primit o copie a acuzațiilor ce i se aduc, și nici nu i s-a oferit posibilitatea de a răspunde acuzațiilor;

2. condamnă cu fermitate atacurile, presupusele dispariții forțate, arestările și mandatele de arestare ce îi vizează pe membrii echipei Maríei Corina Machado și pe alți reprezentanți ai opoziției și ai societății civile, precum și pe unii apărători ai drepturilor omului și jurnaliști; condamnă în termeni duri ingerința regimului Maduro în procesul electoral;

3. cere să fie eliberați imediat și necondiționat toți liderii politici și sociali arestați arbitrar, inclusiv trei membri ai personalului de campanie al candidatei la președinție a opoziției María Corina Machado, adică Juan Freites, Luis Camacaro și Guillermo López;

4. reamintește că acțiunile lui Nicolás Maduro și ale reprezentanților săi, inclusiv persecutarea membrilor opoziției democratice la regim și tentativele de a-i împiedica pe candidați să concureze la alegerile prezidențiale din acest an, încalcă grosolan Acordul din Barbados, semnat de reprezentanții guvernului lui Nicolás Maduro și de Platforma unitară cu scopul de a organiza în 2024 în Venezuela alegeri prezidențiale competitive;

5. subliniază că declarația TSJ a regimului este neconstituțională și ilegală, deoarece se bazează pe acuzații arbitrare și motivate politic, și că procedura urmată nu a respectat legea; consideră, prin urmare, că decizia TSJ numit de regim nu are niciun temei juridic și nu este valabilă și că María Corina Machado este în continuare eligibilă să candideze la alegeri;

6. consideră că aceste acțiuni constituie o încercare clară de persecuție politică de tip dictatorial, care încalcă drepturile civile și politice ale poporului venezuelean, și că aceste acțiuni care erau de așteptat, mai ales având în vedere „bunele obiceiuri" ale regimului, zguduie încă o dată din temelii orice perspectivă de a se organiza alegeri libere și corecte;

7. recunoaște eforturile opozanților regimului de a organiza alegeri primare, ca o soluție democratică pentru cetățenii venezueleni din țară și de peste hotare; îndeamnă autoritățile venezuelene să asigure condițiile necesare pentru a se putea ține alegeri corecte, libere, incluzive și transparente;

8. îndeamnă regimul din Venezuela să înceteze imediat persecutarea câștigătoarei la alegerile primare ale opoziției care devine astfel candidata perfect legitimă, Maria Corina Machado, și altor politicieni din opoziție și să înceapă să pună în practică Acordul din Barbados, inclusiv prin respectarea principiilor foii de parcurs electorale și a punctului unu din acord, în virtutea căruia părțile sunt obligate „să recunoască și să respecte dreptul fiecărui actor politic de a-și alege liber candidatul la alegerile prezidențiale", ceea ce ar însemna să i se garanteze liderei opoziției, María Corina Machado, că poate participa liber în 2024 la alegeri prezidențiale competitive și cu adevărat democratice;

9. reamintește condițiile sociale, economice și umanitare îngrozitoare care predomină de mai mulți ani în Venezuela și din cauza cărora venezuelenii îndură vicisitudini de prea mult timp; condamnă în termenii cei mai fermi asasinatele, represiunile constante, tortura sistematică și faptul că se încalcă drepturile omului și drepturile civile și politice ale poporului venezuelean și ale apărătorilor drepturilor omului; îndeamnă regimul venezuelean să înceteze imediat persecutarea, reprimarea și încălcarea drepturilor civile și politice ale oponenților săi politici și ale poporului venezuelean și să revoce mandatele de arestare ce îi vizează pe opozanții politici și să elibereze deținuții politici;

10. condamnă aplicarea abuzivă a cadrului juridic pentru a limita apărarea drepturilor omului și libertatea de asociere și este deosebit de preocupat de proiectul de lege privind controlul, regularizarea, activitățile și finanțarea organizațiilor neguvernamentale și a organizațiilor conexe;

11. observă cât de important este să li să permită tuturor venezuelenilor, atât celor din Venezuela, cât și celor aflați în străinătate, să participe la alegeri prin actualizarea registrului electoral permanent și a registrului electoral din străinătate, așa cum se prevede la punctul 3 alineatul (2) litera (e) din Acordul din Barbados;

12. condamnă cu fermitate ingerința în desemnarea membrilor CNE și solicită ca noii membri ai CNE să fie numiți printr-o procedură independentă;

13. sprijinul din toată inima anchetele Curții Penale Internaționale și ale misiunii independente a ONU referitoare la crimele și actele de represiune de proporții ale regimului venezuelean și solicită UE să sprijine anchetele privind presupusele crime împotriva umanității comise, judecate în prezent în temeiul Statutului de la Roma, cu scopul de a-i trage la răspundere pe autorii lor;

14. își menține angajamentul ferm de a sprijini dialogul dintre părți și aspirațiile poporului venezuelean la un viitor democratic; roagă UE să colaboreze cu comunitatea internațională și cu toate părțile democratice pașnice din întregul spectru politic din Venezuela și să valorifice toate mecanismele de care dispune pentru a încuraja revenirea la principiile Acordului din Barbados;

15. îndeamnă statele membre să mențină sancțiunile impuse regimului Maduro; insistă pe ideea că sancțiunile ar trebui intensificate până când va exista o voință clară și permanentă, în ton cu Acordul din Barbados, de a respecta standardele democratice de bază, statul de drept și drepturile omului; cere să se aplice sancțiuni focalizate suplimentare prin intermediul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE) împotriva judecătorilor Curții Supreme a Venezuelei implicați în încercări de a-i interzice Maríei Corina Machado să dețină funcții publice și împotriva membrilor forțelor de securitate venezuelene implicați în abuzurile sistematice comise împotriva opozanților guvernului;

16. invită Serviciul European de Acțiune Externă, Delegația UE în Venezuela, statele membre și comunitatea internațională să monitorizeze și pe mai departe situația din această țară și să joace un rol mai activ și mai vizibil;

17. stăruie asupra ideii că UE nu trebuie să se gândească să trimită o misiune de observare a alegerilor în Venezuela până când nu există garanții clare și credibile că Acordul din Barbados și foaia de parcurs electorală sunt respectate în întregime, până când politicienilor din opoziție care au fost decăzuți din dreptul de a exercita o funcție publică nu li se permite să participe la alegeri, până când María Corina Machado nu este lăsată să participe la alegeri și până când nu se dă curs în mod serios recomandărilor din 2021 ale misiunii UE de observare a alegerilor;

18. subliniază că alegerile și rezultatele alegerilor nu vor fi recunoscute dacă nu sunt îndeplinite aceste condiții;

19. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, participanților la summitul dintre UE și Comunitatea Statelor Latinoamericane și Caraibiene, Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane, Organizației Statelor Americane, Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite și regimului venezuelean.